

ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Η **συνοχή** αναφέρεται στη **σύνδεση** των **γλωσσικών στοιχείων** για να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο κείμενο. Η συνοχή επιτυγχάνεται με διάφορους μηχανισμούς που συντελούν στην ομαλή μετάβαση από τη μία ιδέα στην άλλη, χωρίς να δημιουργούνται νοηματικά κενά, και στην ανεμπόδιστη συνέχεια του κειμένου. Έτσι, με τη βοήθεια της συνοχής ο **αναγνώστης αντιλαμβάνεται** ταχύτερα τη **μετάβαση** από τη **μία ιδέα** στην **άλλη, κατανοώντας** ευκολότερα τη **σκέψη** του **συγγραφέα**, όπως παρουσιάζεται στο κείμενο.

Τρόποι Συνοχής

Η σύνδεση μεταξύ παραγράφων, περιόδων και προτάσεων επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους :

1. Αντωνυμίες
2. Επανάληψη σημαντικών λέξεων
3. Μέσω νοηματικής συγγένειας (χρήση υπερωνύμων – υπωνύμων)
4. Με ερωταπόκριση
5. Με **διαρθρωτικές λέξεις – φράσεις** που δηλώνουν :

Αντίθεση – εναντίωση (όμως, αλλά, ωστόσο, αντίθετα, εντούτοις, παρόλο που, αντίστροφα, από την άλλη πλευρά, σε αντίθετη περίπτωση, στον αντίποδα, παρ' όλα αυτά, συμβαίνει όμως το ίδιο, απεναντίας, ακόμη και αν, μολονότι)

Αιτιολόγηση (γιατί, εξαιτίας, επειδή, γι' αυτό ένας ακόμη λόγος, αυτό είναι αποτέλεσμα)

Αποτέλεσμα (γι' αυτό το λόγο, ως επακόλουθο, κατά συνέπεια, απότοκο όλων αυτών)

Αναλογία (όπως, ως, όμοια, σαν)

Επεξήγηση (δηλαδή, ειδικότερα, με άλλα λόγια, συγκεκριμένα, για να γίνω πιο σαφής, σαφέστερα, αυτό σημαίνει, λόγου χάρη, για παράδειγμα, παραδείγματος χάρη, καλό είναι να διευκρινίσουμε, εννοώ ότι)

Έμφαση (ιδιαίτερα, προπάντων, ειδικά, αναντίρρητα, περισσότερο, πράγματι, κατεξοχήν, ξεχωριστά, βέβαια, μάλιστα, αναμφισβήτητα, ασφαλώς, οπωσδήποτε, είναι αξιοσημείωτο ότι, θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας, το σημαντικότερο από όλα, το κυριότερο, αξίζει να σημειωθεί, εκείνο που προέχει, θα έπρεπε να τονιστεί ότι, ιδιαίτερα σημαντικό είναι)

Γενίκευση (γενικά, γενικότερα, τις περισσότερες φορές, ευρύτερα)

Συμπέρασμα (επομένως, συνεπώς, άρα, λοιπόν, κατά συνέπεια, συμπερασματικά, συνάγεται το συμπέρασμα, ανακεφαλαιώνοντας, για αυτό λοιπόν, τελικά, συνοψίζοντας, για να συνοψίσουμε, ως συμπέρασμα)

Προσθήκη (επιπλέον, ακόμη, επίσης, έπειτα, εκτός από αυτό, συμπληρωματικά, έπειτα, εξάλλου, και, παράλληλα, αξίζει ακόμη να σημειώσουμε, δεν πρέπει να λησμονούμε, ας σημειωθεί ακόμη ότι, αν στα παραπάνω προσθέσουμε)

Ταξινόμηση – διαίρεση (αφ' ενός... αφ' ετέρου, από τη μια... από την άλλη)

Προϋπόθεση- όρο (αν, εκτός αν, εφόσον, σε περίπτωση που, με την προϋπόθεση, με το δεδομένο, με τον όρο, φτάνει να)

Τοπική σχέση (εδώ, εκεί, κοντά, μέσα, έξω)

Χρονική σχέση (αρχικά, όταν, έπειτα, τότε, ύστερα, πριν, ενώ, καταρχάς, προηγουμένως, τώρα, συγχρόνως, ταυτόχρονα, στη συνέχεια, μετά, αργότερα, τελικά, τέλος)

Διάζευξη (ή – ή, είτε – είτε, ούτε – ούτε, μήτε – μήτε)

Συνοχή Παραγράφου - Ασκήσεις Εξάσκησης

1. Να βρείτε πώς επιτυγχάνεται η συνοχή μεταξύ των προτάσεων των ακόλουθων παραγράφων.

Η δημοτική γλώσσα μας έχει γραμματική ενότητα. Η ενότητα αυτή έχει την έννοια της συγχώνευσης σ' ένα ενιαίο γραμματικό σύστημα με φωνητική, μορφολογική και λεξιλογική συνέπεια και ομοιογένεια. Το σημείο αυτό είναι πολύ σημαντικό για την κατανόηση της υφής της δημοτικής. Γιατί θα μπορούσε να προβληθεί το επιχείρημα (που προβλήθηκε) ότι η δημοτική έχει δεχτεί γλωσσικά στοιχεία με ποικίλη προέλευση (λόγια, λαϊκά, ξένα), που την καθιστούν γλώσσα ανομοιογενή — και είναι μερικοί που αυτό, θαρρείς, επιζητούν απ' αυτή, την ανομοιογένεια. Όμως, αν και η δημοτική έχει πραγματικά δεχτεί τα στοιχεία αυτά, ο χαρακτήρας της παραμένει γενικά ομοιογενής — οι κάποιες εξαιρέσεις αποτελούν λεπτομέρειες που δεν αλλοιώνουν τη γενική εικόνα, γιατί όλα τα στοιχεία προσαρμόστηκαν κατά το δυνατόν φωνητικά και ιδίως μορφολογικά στο γραμματικό σύστημα της δημοτικής. Τουλάχιστον αυτή είναι η γενική τάση (...)

Κατανάλωση είναι η χρήση αγαθών ή υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών μας. Δεν είναι μόνο η λήψη τροφής ή το κάψιμο των ξύλων, που η εξαφάνιση τους συντελείται μπροστά στα μάτια μας, είναι και το ντύσιμό μας, η κίνηση των μηχανών, η μετάβαση στο σχολείο, η κόμμωσή μας, η επίσκεψη του γιατρού, το ταξίδι μας με αυτοκίνητο ή αεροπλάνο, το διάβασμα βιβλίων ή περιοδικών, η μετάβασή μας στον κινηματογράφο, η παρακολούθηση ενός προγράμματος στην τηλεόραση, η ταχυδρόμηση γράμματος ή οποιοδήποτε πράγμα που απαιτεί εργασία από άλλους ή χρησιμοποιεί, έστω και ανεπαίσθητα, τα συσσωρευμένα «καπιταλιστικά αγαθά». Αλλά, το αγαθό που η κατανάλωση του φτάνει σε ποσοστό 100% είναι ο χρόνος. Ο καθένας μας, από τότε που γεννιέται ως να πεθάνει, είναι ένας καταναλωτής του χρόνου. Μπορεί να είμαστε ή να μην είμαστε παραγωγικά στοιχεία, γιατί, όπως οι μέλισσες, έχουμε βασίλισσες, εργάτες και κηφήνες· είμαστε όμως όλοι μας καταναλωτές. Και επειδή αυτή είναι η αλήθεια, ο καθένας μας, είτε συνειδητά είτε υποσυνείδητα, ενδιαφέρεται για το τι αγοράζει και τι χρησιμοποιεί και ακόμη για τον τρόπο που αυτό του προσφέρεται.

Η **συνεκτικότητα** αναφέρεται στη νοηματική σύνδεση των επιμέρους στοιχείων του κειμένου με το κειμενικό είδος στο οποίο ανήκει. Πρόκειται κυρίως για τη συγκρότηση των ιδεών και των επιχειρημάτων, ώστε να γίνεται ομαλά η μετάβαση από το ένα νόημα στο άλλο. Έτσι, το κείμενο γίνεται λογικά συγκροτημένο και συνεπές ως προς το θέμα, τον σκοπό και τους αποδέκτες του.